

ÎNCHEIERE

07 iunie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului,

Judecătorul:

Iulia Sîrcu

Judecătorii:

Mariana Pitic și Sveatoslav Moldovan

examinând chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de întreprinderea individuală „Cerempei Marina” și administratorul Mițcu Alexandru, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de întreprinderea individuală „Cerempei Marina” împotriva societății cu răspundere limitată „Brig HT Soluții Creative” și Volcinschi Alexandru cu privire la încasarea venitului ratat, penalității, dobânzii de întârziere, dobânzii de refinanțare și prejudiciului moral, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 26 aprilie 2016, prin care s-a admis apelul declarat de societatea cu răspundere limitată „Brig HT Soluții Creative”, s-a casat hotărârea Judecătorei Criuleni din 28 decembrie 2015 și s-a emis o nouă hotărâre de respingere a acțiunii

c o n s t a t ă:

Prin încheierea Judecătorei Criuleni din 28 noiembrie 2014 s-a restituit cererea de chemare în judecată depusă la 21 august 2014 de întreprinderea individuală „Cerempei Marina” împotriva societății cu răspundere limitată „Brig HT Soluții Creative” cu privire la încasarea datoriei în sumă de 12 350 lei, penalității în mărime de 2 470 lei, procentului de refinanțare în sumă de 1 436 lei, prejudiciului cauzat prin scoaterea din circulație a banilor în mărime de 11 150 lei și venitului ratat în mărime de 16 672,5 lei, iar în total suma de 42 730,5 lei (f.d. 41-42, vol. I).

La 22 ianuarie 2015 întreprinderea individuală „Cerempei Marina” a depus cerere de chemare în judecată împotriva societății cu răspundere limitată „Brig HT Soluții Creative” cu privire la încasarea datoriei, penalității, procentului de refinanțare, prejudiciului cauzat prin scoaterea din circulație a banilor și venitului ratat.

În motivarea cererii de chemare în judecată întreprinderea individuală „Cerempei Marina” a indicat că în baza contractului din 19 decembrie 2013 s-a obligat să confecționeze pentru pârât 130 scaune, iar pârâtul s-a obligat să achite în avans prețul bunurilor în sumă de 24 700 lei.

Întreprinderea individuală „Cerempei Marina” a îndeplinit integral obligațiile asumate, însă pârâtul a achitat doar jumătate din prețul convenit.

Pentru neachitarea la timp a prețului scaunelor pârâtul s-a obligat să achite penalitatea în mărime de 10 % din suma contractului, care este în mărime de 2 470 lei.

Prejudiciul material cauzat prin scoaterea sumei de 12 350 lei din circulație este în mărime de 11 115 lei, având în vedere calculul de $12\,350 \cdot 10\% \cdot 9$ luni.

Procentul de refinanțare este în mărime de 4 446 lei, având în vedere calculul $12\ 350\ \text{lei} * 4\% * 9\ \text{luni}$, iar venitul ratat este în mărime de 16 672,5 lei, având în vedere calculul $12\ 350\ \text{lei} * 15\% * 9\ \text{luni}$.

Cere întreprinderea individuală „Cerempei Marina” încasarea de la societatea cu răspundere limitată „Brig HT Soluții Creative” a datoriei în mărime de 12 350 lei, penalității în mărime de 2 470 lei, procentului de refinanțare în mărime de 4 436 lei, prejudiciului cauzat prin scoaterea din circulație a banilor în mărime de 11 150 lei, venitul ratat în mărime de 16 672,5 lei, în total suma de 42 730,5 lei (f.d. 75-76, vol. I).

La 24 martie 2015 întreprinderea individuală „Cerempei Marina” a depus cerere de concretizare a pretențiilor împotriva societății cu răspundere limitată „Brig TH Soluții Creative” și Volcinschi Alexandru solicitând încasarea de la societatea cu răspundere limitată „Brig HT Soluții Creative” a venitul ratat în mărime de 33 345 lei, dobânzii de refinanțare în mărime de 12 350 lei, dobânzii de întârziere în mărime de 12 350 lei, penalității în mărime de 2 470 lei și prejudiciului moral cauzat și încasarea de la Volcinschi Alexandru a prejudiciului moral cauzat prin darea de declarații false, organizarea livrării a 130 scaune fără ca pârâtul să achite 100 % din plata în avans (f.d. 111, vol. I).

Prin încheierea Judecătoriei Criuleni din 28 mai 2015 s-au conexas într-un singur proces cererile de chemare în judecată, însă la dosar cererea de chemare în judecată depusă de întreprinderea individuală „Cerempei Marina” la 21 august 2014 nu este (f.d. 137, vol. I).

Întreprinderea individuală „Cerempei Marina” a prezentat calculul venitul ratat în mărime de 18 525 lei, penalității în mărime de 1 235 lei, dobânzii de refinanțare în mărime de 20 068,75 lei și dobânzii de întârziere în mărime de 26 083,2 lei (f.d. 154, 155, 156, 157, vol. I).

Prin hotărârea Judecătoriei Criuleni din 28 decembrie 2015 s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de întreprinderea individuală „Cerempei Marina”.

S-a încasat de la societatea cu răspundere limitată „Brig HT Soluții Creative” în beneficiul întreprinderii individuale „Cerempei Marina” venitul ratat în mărime de 18 525 lei, dobânda de refinanțare în sumă de 12 350 lei și dobânda de întârziere în mărime de 26 083,2 lei, în total prejudiciul în sumă de 56 958,2 lei.

În rest pretențiile întreprinderii individuale „Cerempei Marina” s-au respins ca fiind neîntemeiate.

S-a indicat că se încasează de la societatea cu răspundere limitată „Brig HT Soluții Creative” în beneficiul întreprinderii individuale „Cerempei Marina” dobânda de întârziere conform art. 619 Codul civil, care urmează a fi încasată chiar și în lipsa vinovăției, dacă nu execută hotărârea în termen de 90 zile de la data când aceasta devine definitivă.

S-a încasat de la societatea cu răspundere limitată „Brig HT Soluții Creative” în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 1 708,74 lei (f.d. 193, 210-2154 vol. I).

La 15 ianuarie 2016 întreprinderea individuală „Cerempei Marina” a depus cerere de asigurare a executării hotărârii (f.d. 197, vol. I).

La 25 ianuarie 2016 prin intermediul oficiului poștal societatea cu răspundere limitată „Brig HT Soluții Creative” a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii

Judecătoria Criuleni din 28 decembrie 2015, iar la 23 martie 2016 apel motivat împotriva aceleiași hotărâri (f.d. 202,232 vol. I).

Prin încheierea Judecătoria Criuleni din 11 februarie 2016 s-a respins cererea întreprinderii individuale „Cerempei Marina” cu privire la asigurarea acțiunii (f.d. 208-209, vol. I).

Prin procura din 02 ianuarie 2013 Mițul Alexandru a fost împuternicit de întreprinderea individuală „Cerempei Marina” să-i reprezinte interesele în instanța de judecată cu dreptul de a depune recurs (f.d. 126, vol. I).

La 18 februarie 2016 prin intermediul oficiului poștal Mițul Alexandru a declarat în interesele întreprinderii individuale „Cerempei Marina” recurs împotriva încheierii Judecătoria Criuleni din 11 februarie 2016 (f.d. 222, vol. I).

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 26 aprilie 2016 a admis apelul declarat de societatea cu răspundere limitată „Brig HT Soluții Creative”.

A casat hotărârea Judecătoria Criuleni din 28 decembrie 2015 și a emis o nouă hotărâre de respingere acțiunii ca fiind neîntemeiată (f.d. 250-255, vol. I).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 26 aprilie 2016 s-a respins recursul declarat de Mițul Alexandru în interesele întreprinderii individuale „Cerempei Marina” ca fiind depus de o persoană neîmputernicită și s-a menținut încheierea Judecătoria Criuleni din 11 februarie 2016 (f.d. 256—257, vol. I).

La 27 martie 2017 prin intermediul oficiului poștal întreprinderea individuală „Cerempei Marina” și administratorul Mițul Alexandru au declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 26 aprilie 2016, solicitând admiterea acestuia, interpelarea oficiului teritorial al Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat pentru acordarea asistenței juridice la tipărirea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea cererii de recurs au indicat că Cerempei Marina din luna iunie 2016 este plecată peste hotare unde se află și în prezent.

La 22 iunie 2016 a depus recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 26 aprilie 2016, însă a fost restituit prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 24 iunie 2016.

Mițul Alexandru a recepționat încheierea Curții Supreme de Justiție din 26 iunie 2016 la 17 martie 2017, deoarece în perioada de la 13 septembrie 2016 până la 06 decembrie 2016 s-a aflat în stare de arest preventiv, iar de la 08 decembrie 2016 se află la tratament.

Au solicitat Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat acordarea asistenței juridice, însă cererea a rămas neexaminată.

Curtea de Apel Chișinău neîntemeiat a admis cererea de apel, încălcând dreptul întreprinderii individuale „Cerempei Marina” la apărare.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Prin referința depusă la 15 mai 2017 societatea cu răspundere limitată „Brig HT Soluții Creative” a solicitat respingerea recursului.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Codul de procedură civilă, judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Verificând argumentele invocate de întreprinderea individuală „Cerempei Marina” și administratorul Mițul Alexandru în cererea de recurs pe baza materialelor din dosar și a referinței depuse de societatea cu răspundere limitată „Brig HT Soluții Creative”, audiind raportul verbal al judecătorului raportor, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat este inadmisibil din următoarele motive.

La 04 martie 2016 Curtea de Apel Chișinău a înștiințat participanții la proces despre examinarea pricinii la 26 aprilie 2016, iar la 24 martie 2016 a expediat întreprinderii individuale „Cerempei Marina” apelul motivat depus de societatea cu răspundere limitată „Brig HT Soluții Creative” (f.d. 220, 231 vol. I).

Citația pentru ședința de judecată din 26 aprilie 2016 și apelul motivat au fost recepționate de întreprinderea individuală „Cerempei Marina” la 15 martie 2016 și 31 martie 2016 (f.d. 237, 238, vol. I).

În ședința de judecată din 26 aprilie 2016 reprezentantul întreprinderii individuale „Cerempei Marina” nu s-a prezentat, fapt confirmat în procesul-verbal al ședinței de judecată (f.d. 248-249, vol. I).

La 17 mai 2016 Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa părților copia deciziilor din 26 aprilie 2016 (f.d. 258, vol. I).

La 21 iunie 2016 administratorul întreprinderii individuale „Cerempei Marina” Mițul Alexandru a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 26 aprilie 2016, care a fost înregistrat de Curtea Supremă de Justiție la 22 iunie 2016 (f.d. 3-5, 9, vol. II).

În cererea de recurs depusă la 21 iunie 2016 administratorul întreprinderii individuale „Cerempei Marina” Mițul Alexandru a indicat că a recepționat copia deciziei din 26 aprilie 2016 la 14 iunie 2016 (f.d. 3, vol. II).

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 24 iunie 2016 s-a restituit cererea de recurs declarată de întreprinderea individuală „Cerempei Marina”.

S-a explicat recurentei că restituirea cererii de recurs nu împiedică declararea repetată a recursului după înlăturarea neajunsurilor cu respectarea celorlalte reguli stabilite de lege pentru declararea lui.

S-a atenționat întreprinderea individuală „Cerempei Marina” că în conformitate cu art. 434 Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului este de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, termenul respectiv fiind de decădere și nu poate fi restabilit (f.d. 6, vol. II).

La 25 iunie 2016 Curtea Supremă de Justiție a expediat întreprinderii individuale „Cerempei Marina” copia încheierii din 24 iunie 2016 (f.d. 5, vol. II).

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Având în vedere că administratorul Mițul Alexandru a făcut cunoștință cu copia deciziei instanței de apel la 14 iunie 2016, termenul de declarare a recursului a început a curge la 15 iunie 2016 și a expirat la 14 august 2016.

Așadar, recursul declarat de întreprinderea individuală „Cerempei Marina” și administratorul Mițul Alexandru la 27 martie 2017 este depus cu omiterea termenului de declarare de 2 luni.

Întreprinderea individuală „Cerempei Marina” și administratorul Mițul Alexandru depunând recursul la 27 martie 2017 au exercitat dreptul de atac cu omiterea termenului legal și recursul urmează a fi declarat inadmisibil.

Or, în conformitate cu art. 433 lit. b) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art.434.

În conformitate cu art. 10 alin. (1) Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

În conformitate cu art. 434 alin. (2) Codul de procedură civilă, termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Așadar, termenul de declarare a recursului nu poate fi restabilit.

Nu poate fi reținut argumentul că administratorului Mițul Alexandru în perioada de la 13 septembrie 2016 până la 06 decembrie 2016 s-a aflat în stare de arest preventiv și a făcut cunoștință cu încheierea Curții Supreme de Justiție din 24 iunie 2016 la 17 martie 2017.

Or, termenul de declarare a recursului este un termen de decădere ce nu poate fi restabilit.

În conformitate cu art. 56 alin. (3) Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Articolul 61 alin. (1) Codul de procedură civilă expres prevede că părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Contrar acestor prevederi legale, întreprinderea individuală „Cerempei Marina” și administratorul Mițul Alexandru nu au depus diligența necesară în vederea exercitării căii de atac în termen.

În hotărârea Ponomaryov vs. Ucraina 3236/03 din 03 aprilie 2008, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că dacă termenul pentru introducerea unei căi ordinare de atac este reînnoit după un interval considerabil și pentru motive care nu par să fie foarte convingătoare, o asemenea decizie ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac. Curtea a admis că revine în primul rând instanțelor interne să decidă asupra repunerii în termenul de introducere a căii ordinare de atac, dar ele nu se bucură de o marjă de apreciere nelimitată. Instanțele sunt obligate să indice motivele pentru care au acceptat repunerea în termen. Un asemenea motiv ar putea fi, spre exemplu, necomunicarea hotărârii luate în proces de către autoritățile competente ale statului. Chiar și atunci, totuși, posibilitatea repunerii în termen nu ar fi nelimitată, dată fiind

obligatia părților de a se interesa, la intervale rezonabile, de stadiul procesului de care ele au cunoștință.

În cauzele Ceachir contra Moldovei din 15 ianuarie 2008 și Melnic contra Moldovei din 14 noiembrie 2006, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că prin neaducerea vreunui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către pârâți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale încalcă drepturile reclamantilor la un proces echitabil.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea cauzele Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

În conformitate cu art. 10 alin. (3) Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în dependență de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

În favoarea concluziei enunțate se invocă jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care consacră unul din principiile fundamentale ale preeminenței dreptului, securitatea raporturilor juridice (a se vedea hotărârea Pîrnău și alții vs. Moldova din 31 ianuarie 2012).

Astfel, din motivele menționate și având în vedere că întreprinderea individuală „Cerempei Marina” și administratorul Mițcu Alexandru au declarat recurs în afara termenului de 2 luni de la comunicarea copiei deciziei instanței de apel care este de decădere și nu poate fi restabilit, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. b) și art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de întreprinderea individuală „Cerempei Marina” și administratorul Mițcu Alexandru se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,

Judecătorul:

Iulia Sîrcu

Judecătorii:

Mariana Pitic

Sveatoslav Moldovan